

Posudek bakalářské práce

Jan Mareš: „Ústecký masakr“ v sudetoněmecké kultuře vzpomínání, Praha 2015, 80 s.

V úvodu tohoto posudku *vedoucího* bakalářské práce je záhodno uvést, že předkládaný text vznikl ve specifické situaci. Jan Mareš se měl původně věnovat odlišnému tématu a pod vedením jiného *vedoucího*. Ke změně tématu a k mé spolupráci s pisatelem došlo z pragmatických důvodů několik týdnů před definitivním odevzdáním textu tak, aby měl pisatel vůbec šanci obhájit dílo v potřebné časové lhůtě. Nezříkám se samozřejmě podílu na výsledné verzi práce. Zároveň však předesílám, že za panující situace byly mé možnosti vést autora k dalšímu rozvíjení tématu limitovány. Spolupráce s Janem Marešem však nelituji. Předpokládám ale, že i sám pisatel si je vědom potenciálu, který zvolené téma práce i nadále skýtá.

Jako alternativní objekt bakalářského zájmu si Jan Mareš vybral vývoj instrumentalizace „ústeckého masakru“ z července 1945 v sudetoněmeckém prostředí s důrazem na kruhy bývalých Ústečanů. Události z 31. července, které poučeně popisuje, jsou jistě samy o sobě zajímavé, ovšem Jan Mareš látku zatraktivnil jejím vztáhnutím k problematice paměti a vývoje vzpomínkové kultury sudetoněmeckého poválečného společenství. Na tomto poli projevil dobré vědomosti vyjádřené adekvátním přehledem o sekundární literatuře i znalostmi pramenné základny. V tomto ohledu kvituji například zohlednění díla v českém prostředí ne vždy reflektovaného Jörna Rüsena. Spolu s ním samozřejmě nemohl opomenout práce *obligátní* Aleidy Assmannové. Právě i s jejich pomocí sledoval vývoj sudetoněmecké kultury paměti – jak sám avizuje – od paměti komunikativní ke kulturní.

Práce má přehlednou a smysluplnou strukturu odpovídající zvolenému předmětu výzkumu. V úvodu pisatel vymezuje předmět zájmu, časové období, jímž se zabývá a klade si badatelské otázky, jimiž se hodlá zabývat. V prvních kapitolách vhodně řeší, kdo jsou sudetští Němci a co vlastně víme o oněch ústeckých událostech zosobněných excesy na Mostě Edvarda Beneše. Vytvořil si tím adekvátní kontext, do něhož posléze zasadil vlastní otázku avizované role *masakru* v sudetoněmeckém prostředí v průběhu padesátých až sedmdesátých let. Jistě by bylo vhodné rozšířit sledovaný časový úsek dál k přítomnosti. To měl ostatně pisatel původně v plánu, nicméně právě zmíněná časová tíseň mu tento záměr zhatila. I přesto

se mu podařilo zachytit z mého pohledu to hlavní – postupný přerod události v symbol a místo paměti. V tomto ohledu kvituji Marešovo explicitní docenění, respektive zhodnocení vizualizace události v sudetoněmeckém tisku a jejího mobilizačního potenciálu.

I přes krátkost spolupráce s Janem Marešem chci ocenit jeho přístup k práci a snahu o sepsání pokud možno kvalitní práce. Jistě se nepodařilo uhladit veškeré stopy, jež na jazyku textu zanechal dlouhodobý pobyt studenta v Německu. Stejně tak může drobné nedostatky vykazovat formální úprava výsledného díla. Svědomím okolností, za nichž práce vznikala, ji ovšem doporučuji k úspěšné obhajobě, byť jsem si dobře vědom, že téma vyžaduje časově náročnější zpracování. Proto ji hodnotím jako *velmi dobrou*.

V Litoměřicích dne 10. srpna 2015

PhDr. Jan Randák, Ph.D.